

VELONCONGRES

*Evidenties voor de kwaliteit van samen opleiden met
behulp van een zelfevaluatiekader*

15 maart 2011

Driestar Educatief Gouda

Dhr. Peter Ruit, opleider, onderzoeker, supervisor en coach

Drs. Lennart Visser, senior opleidingsdocent, onderwijskundige

Hogeschool de Kempel Helmond

dr. Jeannette Geldens, lector-voorzitter Kempelonderzoekscentrum

dr. mr. Herman Popeijus ere-lector Kempelonderzoekscentrum

Doel en inhoud workshop

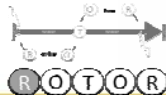
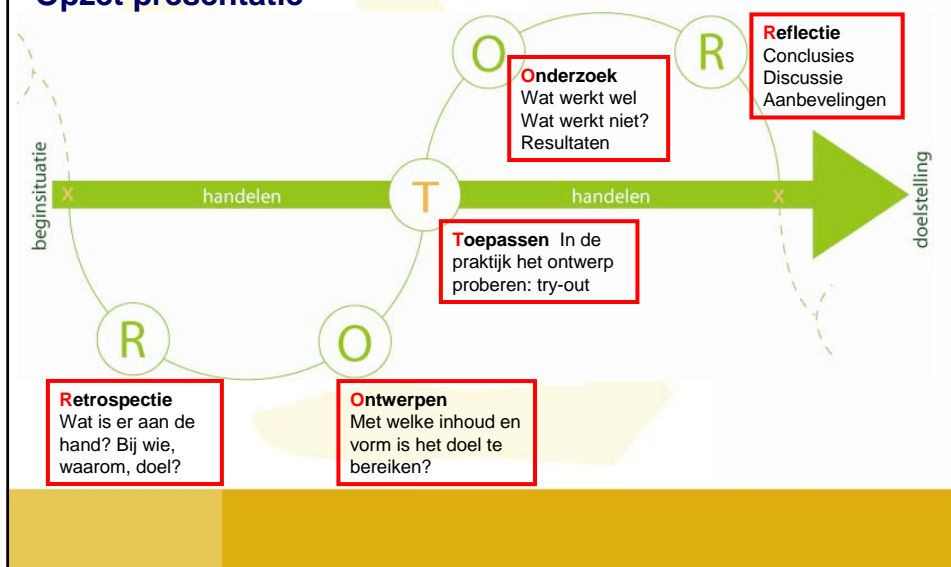
Doel

- Toelichten zelfevaluatiekader voor Samen opleiden
- Samen verkennen van Samen opleiden om te komen tot onderliggende principes van kwaliteit

Inhoud

- De afzonderlijke ontwikkeling van twee instrumenten voor Samen opleiden
- De kracht van de afzonderlijke kwaliteitsinstrumenten
- De samenvoeging van de beide instrumenten
- De onderliggende betekenis van het geïntegreerde kwaliteitsinstrument

Opzet presentatie

Retrospectie

Wat is er aan de hand?

Ontwerpen

Aanleiding voor zelfevaluatiekader voor Samen opleiden

- Driestar en Kempel ieder een eigen zelfevaluatiekader ontwikkeld
- Beiden wilden krachten bundelen om zo tot één kader te komen

Toepassen

Doelstelling zelfevaluatiekader

Een instrument 'doorontwikkelen' waarmee de partners de huidige en gewenste mate van Samen Opleiden in beeld kunnen brengen

Onderzoeken

Vraagstelling

Hoe kunnen we (Driestar en Kempel) in samenwerking met het werkveld komen tot een bruikbaar zelfevaluatiekader?

Reflectie

Retrospectie

Begrippen verduidelijken

Ontwerpen

Toepassen

Onderzoeken

Reflectie

- *Opleidingsinstituut*: pabo of opleiding leraar voortgezet onderwijs
- *Opleidingsschool*: de stageschool waar studenten opgeleid worden in de beroepscontext
- *Samen opleiden*: het partnerschap van opleidingsinstituut en opleidingsschool
- *Schoolopleider*: deskundige die verbonden is aan de opleidingsschool met als taak het opleiden van de aanstaande leraar
- *Mentor*: begeleider van aanstaande leraar op niveau van de klas

Retrospectie

Met welke inhoud en vorm is het doel, het ontwikkelen van een effectief kwaliteitsinstrument voor Samen opleiden, te bereiken? In de praktijk het ontwerp in een try-out toepassen.

Ontwerpen

Ontwerp toepassen in een try-out

Toepassen

Feedback verkregen van 16 scholen verspreid over Nederland (Driestar-Kempel) op de volgende vragen:

Onderzoeken

1. Hoe ervaart u de bruikbaarheid van het kader voor zelfevaluatie en ontwikkelingsdoeleinden;
2. Hoe ervaart u de formulering van de individuele indicatoren (u kunt zelf bijstellen of aanpassen);
3. Kunt u met een kruisje aangeven welke indicatoren er echt toe doen -en dus- zijn op te nemen in een quickscan?

Reflectie

Retrospectie

Reacties op de bruikbaarheid van het zelfevaluatiekader

Ontwerpen

Toepassen

Onderzoeken

Reflectie

- een professionele opzet
- soms ingewikkelde zinsconstructies
- enkele indicatoren worden als vanzelfsprekend ervaren
- de lat ligt hoog
- ambitieus
- verantwoordelijkheid van de opleidingsschool
- geïntegreerde schoolontwikkeling is niet vanzelfsprekend
- verschillen tussen partners op conceptueel niveau

Retrospectie

Resultaat zelfevaluatiekader

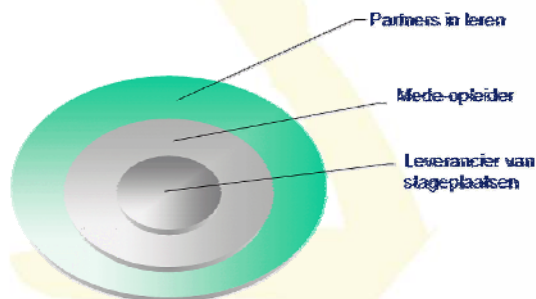
Ontwerpen

Toepassen

Onderzoeken

Reflectie

3 scenario's

Retrospectie

Ontwerpen

Toepassen

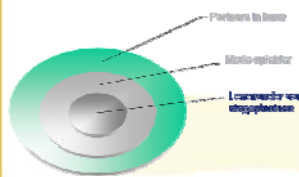
Onderzoeken

Reflectie

Voorbeeld van indicator uit zelfevaluatiekader voor Scenario 1

Kenmerk
Lerende organisatie

Indicator:
Professionaliteit binnen de werkplekleeromgeving kenmerkt zich door zelfsturing en door aan schoolontwikkeling gekoppelde professionaliseringsactiviteiten

Scenario 1
Leverancier stageplaatsen
(de traditionele stageschool)

Retrospectie

Ontwerpen

Toepassen

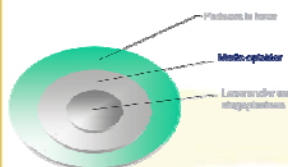
Onderzoeken

Reflectie

Voorbeeld van indicator uit zelfevaluatiekader voor Scenario 2

Kenmerk:
Lerende organisatie

Indicator:
Het personeel dat wordt ingezet voor de opleidingsschool is deskundig in het opleiden, begeleiden en beoordelen van de aanstaande leraren*

Scenario 2
Mede-opleider
(waaronder 'de opleidingsschool')

Retrospectie

Ontwerpen

Toepassen

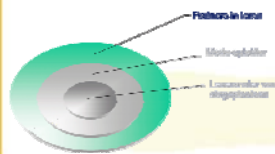
Onderzoeken

Reflectie

Voorbeeld van indicator uit zelfevaluatiekader voor Scenario 3

Kenmerk:
Lerende organisatie

Indicator:
Het professionele leren is aanwijsbaar zo verbonden met schoolontwikkeling dat elke betrokkene zich steeds ontwikkelt in de met elkaar afgesproken richting

Scenario 3
Partners in leren
(waaronder 'de academische
opleidingsschool')

Retrospectie

Ontwerpen

Toepassen

Onderzoeken

Reflectie

Component Professionaliteit

6.1 Lerende organisatie

S1 Professionaliteit binnen de werkplekleeromgeving kenmerkt zich door zelfsturing en door aan schoolontwikkeling gekoppelde professionaliseringsactiviteiten

S2 Het personeel dat wordt ingezet voor de opleidingsschool is deskundig in het opleiden, begeleiden en beoordelen van de aanstaande leraren*

S2 Als lerende organisatie is de school aanwijsbaar gericht op professioneel leren van het individu, de groep en van de organisatie als geheel

S3 Het professionele leren is aanwijsbaar zo verbonden met schoolontwikkeling dat elke betrokkene zich steeds ontwikkelt in de met elkaar afgesproken richting

Retrospectie

Alle indicatoren geclusterd in 7 componenten van kwaliteit

Ontwerpen

1. **Onderwijsaanbod (programma)**

2. **Conditie (inzet van personeel)**

Toepassen

3. **Begeleiding**

4. **Kwaliteitszorg (interne kwaliteitszorg)**

Onderzoeken

5. **Leerklimaat**

6. **Professionaliteit**

Reflectie

7. **Startbekwaamheid**

Retrospectie

Samen aan de slag

Ontwerpen

Het gebruiken van een dergelijk instrument vooronderstelt een zoeken naar onderliggende principes van kwaliteit van Samen opleiden

Toepassen

Stellingen

1. Een zelfevaluatiekader werkt niet inspirerend voor Samen opleiden
2. Een zelfevaluatiekader is noodzakelijk om kwaliteit te borgen voor het Samen opleiden
3. Samen opleiden werkt alleen vanuit inspiratie en motivatie
4. Samen opleiden moeten we zo snel mogelijk afschaffen

Onderzoeken

Reflectie

Samen verkennen van

1. Welke successen kent u vanuit de praktijk over Samen opleiden?
2. Welke belemmeringen neemt u waar, waardoor het Samen opleiden niet overal succesvol is?

Retrospectie

Werkvorm

Inventariseer in groepen succes- of juist faalervaringen van Samen opleiden

Ontwerpen

1. Analyseer waarom u juist deze voorbeelden van Samen opleiden noemt en waarom deze juist wel of juist geen succes werden

Toepassen

Onderzoeken

2. Plaats deze analyse van deze voorbeelden tegen de stellingen

Reflectie

Retrospectie

Conclusies

1. Essentiële principes die ten grondslag aan succes van Samen opleiden

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

Ontwerpen

Toepassen

Onderzoeken

2. 'Hobbels' die nog zijn te nemen

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

Reflectie

